

SKLEP KOMISIJE**z dne 20. julija 2010****o državni pomoči C 33/09 (ex NN 57/09, CP 191/09), ki jo izvaja Portugalska v obliki državne garancije banki BPP***(notificirano pod dokumentarno številko C(2010) 4932)***(Besedilo v portugalskem jeziku je edino verodostojno)****(Besedilo velja za EGP)****(2011/346/EU)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

dopisom z dne 6. oktobra 2009 poslala uradni opomin v skladu s členom 5(2) Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES ⁽³⁾.

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) in zlasti prvega pododstavka člena 108(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

(4) Komisija je 10. novembra 2009 sprožila formalni postopek preiskave glede domnevnega ukrepa državne pomoči. V isti odločitvi je Komisija izdala odredbo o predložitvi podatkov, v kateri od Portugalske zahteva, da načrt za prestrukturiranje predloži do 22. decembra 2009.

po pozivu vsem zainteresiranim stranem, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenima določbama ⁽¹⁾ in ob upoštevanju teh pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

(5) Odločitev Komisije, da bo sprožila formalni postopek preiskave, je bila objavljena v *Uradnem listu Evropske unije* dne 6. marca 2010 ⁽⁴⁾. Komisija je pozvala vse zainteresirane strani, naj predložijo svoje pripombe glede ukrepa pomoči. Pripombe je z dopisom z dne 6. aprila 2010 predložila tretja stran, ki je želela ostati anonimna.

(1) Ta sklep se nanaša na državno pomoč, ki jo je Portugalska v obliki državne garancije odobrila v korist banke Banco Privado Português (v nadaljnjem besedilu: banka BPP).

(6) Z dopisom z dne 12. marca 2010 je Komisija Portugalsko zaprosila za informacije, ki jih je Portugalska posredovala z dopisom z dne 13. aprila 2010, evidentiranim 14. aprila 2010.

1. POSTOPEK

(2) Komisija je 13. marca 2009 z odločbo („Odločba o pomoči za reševanje“) ⁽²⁾ odobrila državno garancijo, s katero se je prevzelo posojilo v višini 450 milijonov EUR, ki ga je šest portugalskih bank 5. decembra 2008 odobrilo banki BPP. Ukrepi so bili odobreni na podlagi člena 87(3)(b) Pogodbe ES (sedaj člen 107(3)(b) PDEU) za šestmesečno obdobje ob predpostavki, da bodo portugalski organi izpolnili svojo zavezo, da v šestih mesecih (t. j. do 5. junija 2009) predložijo načrt za prestrukturiranje.

(7) Pripombe zainteresiranih strani so bile Portugalski posredovane z dopisom z dne 15. aprila 2010. Portugalska je na te pripombe odgovorila z dopisom z dne 13. maja 2010, ki je bil evidentiran 14. maja 2010.

(3) Komisija je 15. julija 2009 pozvala portugalske organe, naj nujno predložijo načrt za prestrukturiranje banke BPP. Ker zahtevani načrt ni bil predložen, je Komisija z

(8) Komisija je z dopisom z dne 29. aprila 2010 zahtevala dodatne informacije, ki jih je Portugalska posredovala z dopisom z dne 13. maja 2010. Portugalska je posredovala dodatne informacije 15. in 21. junija 2010.

⁽¹⁾ UL C 56, 6.3.2010, str. 10.

⁽²⁾ UL C 174, 28.7.2009, str. 1.

⁽³⁾ UL L 83, 27.3.1999, str. 1.

⁽⁴⁾ Glej opombo 1.

2. UPRAVIČENEC IN UKREP

2.1 Upravičenec

- (9) Banka BPP je finančna institucija s sedežem na Portugalskem, ki opravlja storitve zasebnega bančništva, svetovanja podjetjem in zasebnega kapitala. Stranke banke BPP so zasebni in institucionalni vlagatelji, vključno s petimi vzajemnimi kmetijskimi kreditnimi bankami (*caixas de crédito agrícola mútuo*), eno hranilnico (*caixa económica*), več pokojninskimi skladi, zavarovalnicami. Banka BPP deluje na Portugalskem, v Španiji ter v manjšem obsegu v Braziliji in Južni Afriki.
- (10) Delnice banke BPP ne kotirajo na borzi in zato tržne cene njenih delnic ni mogoče opazovati. Dne 30. junija 2008 so skupna sredstva v bilanci stanja banke BPP znašala 2,9 milijarde EUR, kar je predstavljalo manj kot 1 % skupnih sredstev portugalskega bančnega sektorja. Banka BPP je v 100-odstotni lasti skupine Privado Holding SGPS (*sociedade gestora de participações sociais*) S.A. Od 30. junija 2008 je večino delnic tega holdinga (51,5 %) imelo 12 delničarjev. V letu 2009 je imela skupina Privado Holding 187 zaposlenih, od tega jih je 148 delalo v banki BPP.

2.2 Finančne težave banke

- (11) Po trditvah portugalskih organov je banka BPP zašla v likvidnostne težave zaradi poslabšanja svetovnih gospodarskih razmer, kar je precej zmanjšalo zmogljivost banke za obvladovanje svoje likvidnosti.
- (12) 24. novembra 2008 je banka BPP obvestila portugalsko centralno banko („Banko Portugalske“), da obstaja tveganje, da ne bo mogla izpolniti svojih plačilnih obveznosti. Od 1. decembra 2008 je zato banka BPP lahko začasno opustila vse svoje plačevanje.
- (13) 5. decembra 2008 je banka BPP pod spodaj navedenimi pogoji prejela posojilo v višini 450 milijonov EUR, zavarovano z državno garancijo. Posojilo in garancija sta krila samo obveznosti banke BPP, ki so bile 24. novembra 2008 vpisane v bilanco stanja, in posojilo je bilo namenjeno le za poplačilo vlagateljev in drugih upnikov, ne pa za kritje obveznosti drugih subjektov skupine.

2.3 Ukrep nujne pomoči

- (14) 5. decembra 2008 je banka BPP s šestimi velikimi portugalskimi bankami (Banco Comercial Português, S.A., Caixa Geral de Depósitos, S.A., Banco Espírito Santo,

S.A., Banco BPI, S.A., Banco Santander Totta, S.A., Caixa Central – Caixa Central de Crédito Agrícola Mútuo CRL) („bančni konzorcij“) podpisala posojilno pogodbo („posojilna pogodba“) za posojilo v višini 450 milijonov EUR, zavarovano z državno garancijo. Zapadlost posojila je bila šest mesecev, z možnostjo obnovitve do dveh let in obrestno mero EURIBOR + 100 baznih točk. Povračilo za posojilo je bilo določeno na podlagi stroškov financiranja za banke upnice v času transakcije.

- (15) Po trditvah portugalskih organov zaradi težkega finančnega stanja brez državne garancije noben posojilodajalec ni bil pripravljen financirati banke BPP po primerni obrestni meri. Državna garancija, ki je spremljala posojilo, je bila odobrena v skladu z Zakonom št. 112/97, t. j. zunaj portugalske garancijske sheme (Zakon 60-A/2008), ki jo je Komisija odobrila 29. oktobra 2008⁽⁵⁾. Zlasti so portugalski organi navedli, da bi bila splošna garancijska shema, ki je omejena na solventne banke, zaradi finančnega slabšanja banke in posebnih tveganj, povezanih s to transakcijo, neprimeren okvir za posredovanje države v korist banke BPP.
- (16) Povračilo za državno garancijo je bilo ob upoštevanju zavarovanja, ki ga je predstavila banka BPP, določeno na 20 baznih točk.
- (17) Zavarovanje je sestavljeno iz: (i) prednostne zastavne pravice na več sredstev, navedenih v pogodbi, ki so jo sklenile Portugalska, banka BPP in Banka Portugalske; in (ii) prve hipoteke na nepremična sredstva v lasti banke BPP. Portugalski organi so ocenili, da je bila v času podpisa posojilne pogodbe in garancijske pogodbe vrednost tega zavarovanja približno 672 milijonov EUR⁽⁶⁾. Zagotovitev zavarovanja ureja sporazum, ki so ga podpisali zakladnica, banka BPP in Banka Portugalske, v katerem je bila slednja imenovana za skrbnika in upravljavca zavarovanja v imenu zakladnice. Po trditvah portugalskih organov ima portugalska država v skladu z notranjo zakonodajo privilegirane in prednostne pravice nad zavarovanjem.
- (18) V obdobju veljavnosti posojila, ki ga krije državna garancija, se je banka BPP zavezala, da ne bo prodala, dala kot zavarovanje ali kako drugače odtujila svojih sedanjih in prihodnjih sredstev.
- (19) V okviru preučitve ukrepa nujne pomoči, ki jo je opravila Komisija, se je Portugalska zavezala, da bo v šestih mesecih od državne intervencije (t. j. do 5. junija 2009) zagotovila načrt za prestrukturiranje banke BPP.

⁽⁵⁾ Odločba z dne 29. oktobra 2008 v zadevi NN 60/08 – Garancijska shema za kreditne institucije na Portugalskem.

⁽⁶⁾ Portugalski organi so predstavili novo oceno Banke Portugalske z dne 7. maja 2010, ki ocenjuje vrednost zavarovanja na 582 milijonov EUR.

- (20) Komisija je v svoji odločbi z dne 13. marca 2009 odobrila ukrep za obdobje šestih mesecev od odobritve državne garancije, t. j. do 5. junija 2009. Komisija je menila, da je treba zaradi izredno nizke ravni povračila do 5. junija 2009 predložiti načrt za prestrukturiranje.
- (21) Zaradi podaljšanja veljavnosti garancije preko začetnega šestmesečnega obdobja so se portugalski organi zavezali, da bodo Komisiji predložili posebno priglasitev.
- (22) Portugalska ni izpolnila zgoraj navedenih zavez.

2.4 Podaljšanje ukrepa nujne pomoči

- (23) Portugalska je 23. junija 2009 po elektronski pošti obvestila Komisijo, da se je odločila podaljšati državno garancijo za nadaljnjih šest mesecev (*Despacho* št. 13364-A/2009 Ministrstva za finance z dne 5. junija 2009). Vendar Portugalska tega podaljšanja ni priglasila niti ni Komisije zaprosila za odobritev.
- (24) Ker je odločba Komisije pomoč odobrila le do 5. junija 2009, je s 6. junijem 2009 pomoč za reševanje postala nezakonita.
- (25) Upravitelji banke BPP so Banki Portugalske sanacijski načrt predložili 24. aprila 2009.
- (26) Portugalski organi so z dopisom z dne 5. junija 2009 Komisiji pojasnili, da je do zamude pri predložitvi načrta za prestrukturiranje banke BPP prišlo zato, ker Banka Portugalske ni sprejela načrta za sanacijo in prestrukturiranje, ki ga je predlagala banka BPP:
- (27) 9. junija 2009 je Ministrstvo za finance in javno upravo objavilo dokument z naslovom „*Esclarecimento do Ministério das Finanças e da Administração Pública - Decisão relativa ao Banco Privado Português*“ („Pojasnila Ministrstva za finance in javno upravo – odločitev v zvezi z Banco Privado Português“) (v nadaljnjem besedilu: dokument z dne 9. junija 2009), ki navaja, da je načrt za sanacijo in prestrukturiranje, ki ga je 24. aprila 2009 banka BPP predložila Banki Portugalske, med drugim predlagal dokapitalizacijo s prispevkom države v višini 150 do 200 milijonov EUR v obliki navadnih delnic, prednostnih delnic in dodatnih obveznosti brez donosa. Ta načrt ni bil sprejet, ker se je štelo, da „ni skladen s predpisi o dokapitalizaciji, opredeljenimi v Zakonu št. 63-A/2008 in z napotki Evropske unije o tej temi, katerih cilj je zagotoviti spoštovanje pravil Skupnosti o konkurenci, če je v tem primeru prisotna državna pomoč“.

- (28) V dokumentu z dne 9. junija 2009 je bilo navedeno tudi, da je veliko strank banke BPP dalo banki svoje prihranke v upravljanje, banka pa jih je vložila v finančne instrumente, razpršene v desetinah nosilnih podjetij s sedežem v offshore sodnih pristojnostih (instrumenti „absolutnega donosa“). Kljub tveganju, ki jih ti produkti vsebujejo, je banka BPP določila stopnjo povračila ter ob zapadlosti jamčila za ves kapital, ki so ga te stranke vložile. To jamstvo donosa ni bilo nikoli sporočeno nadzornim organom, niti ni bilo vključeno in vpisano v bilanco stanja banke. Ker je bila ta obveznost prikrita, delničarjem banke ni bilo treba vlagati dodatnega kapitala, da bi izpolnili veljavne zakonske in uredbene zahteve. Poleg tega je glede na dokument z dne 9. junija 2009 preiskava, ki sta jo opravili Portugalska komisija za trg vrednostnih papirjev (*Comissão do Mercado de Valores Mobiliários* - CMVM) in Banka Portugalske, ugotovila resne nepravilnosti, ki pomenijo kazensko dejavnost banke BPP.

2.5 Položaj naložbenih produktov absolutnega donosa

- (29) Portugalski organi so v dokumentu z dne 9. junija 2009 navedli tudi, da so skupaj z nadzornimi organi preučili rešitev za zmanjšanje izgub za stranke banke BPP, ki so vlagali v instrumente absolutnega donosa in katerih naložbe so bile ogrožene. Rešitev, ki jo je predvidela vlada, bi med drugim imela naslednje značilnosti: (1) oblikovanje novega finančnega instrumenta, predstavnika sedanjega portfelja posrednega absolutnega donosa, ki bi nadomestil sedanje pozicije vlagateljev; (2) finančni instrument bi izdal in z njim upravljal subjekt, neodvisen od banke BPP in v lasti nacionalnih bančnih institucij, ki bi ga upravljale.

2.6 Formalni postopek preiskave in drugo podaljšanje ukrepa nujne pomoči

- (30) Komisija je 15. julija 2009 pozvala portugalske organe, naj nujno predložijo načrt za prestrukturiranje banke BPP, četudi v začasni obliki, in jih ponovno opozorila, da je pomoč za reševanje od 6. junija 2009 nezakonita.
- (31) Ker zahtevani načrt ni bil predložen, je Komisija z dopisom z dne 6. oktobra 2009 poslala uradni opomin v skladu s členom 5(2) Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999.
- (32) Komisija je 10. novembra 2009 sprožila formalni postopek preiskave glede domnevnega ukrepa državne pomoči. V isti odločitvi je Komisija izdala odredbo o predložitvi podatkov, v kateri od Portugalske zahteva, da načrt za prestrukturiranje predloži do 22. decembra 2009.

- (33) Odločitev Komisije, da bo sprožila formalni postopek preiskave, je bila objavljena v *Uradnem listu Evropske unije* ⁽⁷⁾. Komisija je pozvala vse zainteresirane strani, naj predložijo svoje pripombe glede ukrepa pomoči.
- (34) Portugalski organi so 3. decembra 2009 Komisijo obvestili, da bo državna garancija podaljšana za nadaljnjih šest mesecev. Po trditvah portugalskih organov je bila država prisiljena podaljšati garancijo, ker bi takojšnje oviranje banke BPP jasno ogrožalo trenutno obravnavano rešitev. Ker banka BPP očitno ni bila v stanju, da bi lahko odplačala posojilo, se je šest bank, ki so banki BPP odobrile posojilo, dogovorilo, da zapadlost posojila podaljšajo še za šest mesecev brez spreminjanja trenutnih pogojev in brez dodatnega financiranja pod pogojem, da se podaljša tudi ustrezna državna garancija.
- (35) Zato je bila 5. decembra 2009 državna garancija podaljšana za nadaljnjih šest mesecev. Komisija o podaljšanju ni bila uradno obveščena: portugalski organi so Komisijo samo obvestili, da bo garancija za posojilo podaljšana.
- (36) Portugalski organi so 25. februarja 2010 poslali dopis z opisom elementov, na podlagi katerih bi se po mnenju vlade morale rešiti težave, ki jih je banka BPP povzročila velikemu deležu svojih strank, in sicer vlagateljem v naložbeni produkt absolutnega donosa.
- (37) V tem istemu dopisu so portugalski organi Komisijo obvestili, da je 11. decembra 2009 vlada odločila, da:
- (i) ustanovi zaprt in neusklajen poseben investicijski sklad (*Fundo Especial de Investimento* – FEI), ki ga bodo sestavljali viri (bruto aktiva in pasiva) v naložbenem produktu absolutnega donosa, z naslednjimi značilnostmi: (a) pasivno upravljanje posebnega investicijskega sklada; (b) stvarni vpis delnic; (c) štiriletni mandat z možnostjo podaljšanja do največ deset let s sklepom skupščine delničarjev (1 delnica = 1 glas); (d) prostovoljno članstvo strank;
 - (ii) podaljša državno garancijo za posojilo v višini 450 milijonov EUR do ustanovitve posebnega investicijskega sklada;
- (iii) aktivira sklad zajamčenih vlog (*Fundo de Garantia de Depósitos* – FGD), ki jamči poplačilo celotne vrednosti denarnih kreditnih salдов vsakemu vlagatelju, če vrednost ne presega 100 000 EUR, ter odškodninski sistem za vlagatelje (*Sistema de Indemnização aos Investidores* – SII), ki jamči odškodnino do 25 000 EUR za vsakega vlagatelja pod pogoji, ki jih predpisuje zakon in ne vključuje nobenih državnih sredstev;
- (iv) strankam, ki so se pridružile FEI, dodeli zavarovalno kritje v višini do 250 000 EUR, če so zajete v merilih FGD in SII; tako je 24. novembra 2008 morebitno negativno razliko med prihodkom stranke – v obliki povračil iz FGD in SII ter plačil iz FEI – in nominalno vrednostjo naložbe do največ 250 000 EUR zavarovala država.
- (38) Obveznost, ki jo je v zvezi z vlagatelji FEI prevzela država Portugalska, kakor izhaja iz njenega pravnega sistema, se bo uporabljala šele od dneva izbrisa sklada, kar je štiri leta po njegovi ustanovitvi – 30. marca 2014 ⁽⁸⁾.
- (39) Portugalska komisija za trg vrednostnih papirjev (CMVM) je 1. februarja 2010 dala dovoljenje za ustanovitev zgoraj opisanega FEI, ki ga upravlja Privado Fundos – Sociedade Gestora de Fundos de Investimento, S.A., Banif - Banco de Investimento, S.A pa je depozitar sklada.
- (40) FEI je bil ustanovljen 30. marca 2010.
- (41) 16. aprila 2010 je Banka Portugalske izdala sporočilo, v katerem navaja, da je bilo banki BPP z odločbo z dne 15. aprila odvzeto bančno dovoljenje, ker je banko nemogoče prestrukturirati ali dokapitalizirati. 22. aprila je Banka Portugalske na pristojnem sodišču (Tribunal de Comércio de Lisboa) zahtevala likvidacijo banke BPP in hkrati predstavila predlog za imenovanje likvidacijskega odbora. Pri likvidaciji banke BPP se upoštevajo portugalska pravila o likvidaciji, ki veljajo posebej za bančne institucije. Portugalski organi ocenjujejo, da različni pravni koraki, določeni v skladu z ustreznimi zakonodajo, pomenijo, da likvidacija lahko traja približno eno leto.

⁽⁷⁾ Glej opombo 1.

⁽⁸⁾ Po trditvah portugalskih organov se ta datum lahko podaljša za največ deset let od datuma ustanovitve FEI.

- (42) Portugalski organi so 13. maja 2010 Komisiji sporočili, da je bančni konzorcij na podlagi posojilne pogodbe ⁽⁹⁾ unovčil garancijo, kar je bilo izvršeno 7. maja, ko je Portugalska šestim bankam povrnila 450 milijonov EUR. Portugalska država je navedla, da je že sprejela ukrepe, ki so potrebni za izvajanje njenih privilegiranih in prednostnih pravic kot upnika zavarovanja, ki se nanaša na garancijo, in je na ustreznem sodišču že predstavila svoje zahteve ⁽¹⁰⁾.

3. ODLOČITEV KOMISIJE O SPROŽITVI FORMALNEGA POSTOPKA PREISKAVE

- (43) Komisija je v odločitvi z dne 10. novembra 2009 o sprožitvi formalnega postopka preiskave navedla svojo predhodno oceno in dvome o združljivosti obravnavanih ukrepov z notranjim trgov. Zadevni ukrepi so bili:

— Določitev višine garancije, ki je nižja od ravni, ki se običajno zahteva na podlagi Sporočila o bančništvu ⁽¹¹⁾. Komisija je podvomila, da je bilo povračilo ob upoštevanju tveganja primerno. Komisija je tako določitev višine garancije odobrila le na podlagi zaveze Portugalske, da bo predložila načrt za prestrukturiranje, ki bi dolgoročno ustrezno obravnaval to ugodnost.

— Dejstvo, da Portugalska ni predložila načrta za prestrukturiranje, čeprav je bila na to uradno opozorjena z dopisom z dne 6. oktobra 2009.

— Podaljšanje garancije (5. junija 2009) prek obdobja šestih mesecev, ki ga je Komisija prvotno odobrila.

4. PRIPOMBE PORTUGALSKE

- (44) Portugalski organi so v pripombah o začetku formalnega postopka preiskave trdili, da so se zavedali zaveze do Komisije, da predložijo načrt za prestrukturiranje banke BPP. Glede na njihovo stališče z dne 13. aprila 2010 je bila za predložitev načrta za prestrukturiranje na zadnji stopnji odgovorna banka BPP (z odobritvijo Banke Portugalske), država Portugalska pa je bila odgovorna samo za to, da načrt pošlje Komisiji. Portugalski organi načrta za prestrukturiranje Komisiji niso predložili preprosto zato,

ker načrta, ki ga je predložila banka BPP, Banka Portugalske ni odobrila. Zato odredbe o predložitvi podatkov, določene v Odločbi Komisije z dne 10. novembra 2009, ni bilo mogoče izpolniti, kljub političnim prizadevanjem portugalske države zagotoviti, da bi banka BPP dejansko izpolnila svoje obveznosti do Banke Portugalske, države in na koncu Komisije.

- (45) Glede državne pomoči banki BPP Portugalska trdi, da je le-ta bila in je združljiva z notranjim trgov na podlagi člena 107(3)(b) PDEU, kolikor je bila dodeljena za zagotovitev stabilnosti nacionalnega finančnega sistema, po analogiji s tem, kar se je dogajalo v evropskem okviru.

- (46) Glede podaljšanj državne garancije za posojilo v višini 450 milijonov EUR Portugalska trdi, da niso nova državna pomoč, ker se položaj, ki je bil podlaga za to, da je Komisija odobrila ukrep državne pomoči, ni spremenil. Pogoji državne garancije, ki je bila podaljšana dvakrat, se niso spremenili: (i) vrednost posojila se ni povečala; (ii) obveznosti, ki jih posojilo izpolnjuje, se niso spremenile ⁽¹²⁾; (iii) na podlagi pogodbe o garanciji bi garancija prenehala veljati šele trideset dni po dnevu zadnjega plačila kapitala in obresti in Komisija je vedela, da je bila posojilna pogodba za dve leti ⁽¹³⁾.

- (47) Glede nepriglasitve podaljšanj državne garancije portugalski organi trdijo, da podaljšanje posojilne pogodbe ni bilo odvisno od portugalske države, ampak od bančnega konzorcija in banke BPP in da bi nepodaljšanje garancije imelo za portugalski finančni sistem enako negativne posledice kot so bile posledice, ki so povsem utemeljile odobritev ukrepa državne pomoči s strani Komisije. Nadalje Portugalska meni, da so bila podaljšanja samodejna na podlagi pogodbe, ki ureja posojilno pogodbo, čeprav so bila vseeno formalizirana zaradi pravne varnosti glede bančnega konzorcija.

- (48) Poleg tega po trditvah portugalskih organov podaljšanja (tudi če se štejejo za novo pomoč) niso povzročila gospodarske prednosti, ker banka BPP v praksi ni poslovala vsaj od 1. decembra 2008 dalje. Zato ta ukrep, s podaljšaji ali brez njih, „banki BPP ni zagotovil gospodarske prednosti ali okrepljen njenega položaja v primerjavi s konkurenčnimi ponudniki iz preprostega razloga, da banka BPP ni poslovala na trgu in zato ni konkurirala drugim bankam.“ ⁽¹⁴⁾ Portugalska zato meni, da ukrep ni vplival niti na konkurenco niti na trgovino med državami članicami.

⁽⁹⁾ Posojilna pogodba je določala, da prenehanje delovanja banke BPP ali njena plačilna nesposobnost sproži predčasno povračilo zneska, zavarovanega z garancijo (člen 16). Po trditvah portugalskih organov dejstvo, da je Banka Portugalske banki BPP odvzela bančno dovoljenje, pomeni tako prenehanje delovanja in so zato v skladu s pogodbo zneski posojila zapadli in jih je unovčila banka, ki je v skladu s posojilno pogodbo delovala kot posrednik.

⁽¹⁰⁾ Glej stran 8 odgovora z dne 15. junija 2010.

⁽¹¹⁾ Sporočilo Komisije o „uporabi pravil o državni pomoči za ukrepe v zvezi s finančnimi institucijami v okviru trenutne svetovne finančne krize“ („Sporočilo o bančništvu“) (UL C 270, 25.10.2008, str. 8).

⁽¹²⁾ Odgovor II – 1 in 2 z dne 15. junija 2010.

⁽¹³⁾ Odgovor II – 1.2 z dne 13. aprila 2010.

⁽¹⁴⁾ Odgovor z dne 15. junija 2010.

- (49) Portugalski organi so v svojih stališčih o pripombah zainteresiranih strani (glej spodaj) navedli, da je bilo posojilo v višini 450 milijonov EUR porabljeno na pregleden način, da se prepreči širjenje negativnih vplivov po sistemu in izpolnijo obveznosti banke BPP, kot so vpisane v bilanco stanja 24. novembra 2008.

- (50) Portugalski organi tudi ugotavljajo, da bo Portugalska uveljavljala svoje pravice do zavarovanja, povezanega z garancijo, kot del postopka likvidacije banke BPP. Portugalska je prepričana, da bo zato, ker ima položaj privilegirane upnika banke BPP, lahko povrnila celoten znesek 450 milijonov EUR, ki ga je izplačala bankam upnicam. V tej zvezi portugalski organi ugotavljajo, da je bila vrednost zavarovanja po stanju na dan 7. maja 2010 več kot 20 % višja od skupnega zneska posojila z garancijo.

- (51) Glede zaveze države nadomestiti izgube do višine 250 000 EUR, ki jih imajo stranke absolutnega donosa, ki so se pridružile FEI, Portugalska trdi, da ta zaveza ni državna pomoč, ker (i) ne povzroča prenosa državnih sredstev na družbo za upravljanje FEI ali na kakšen drug organ, dejaven na trgu, (ii) je reden in sprejet mehanizem, ki je logično nadaljevanje sistema za povračilo škode vlagateljem, (iii) ne povzroča gospodarske prednosti za vlagatelje, na katere je usmerjena na splošno in izključno, v skladu z nacionalnimi in evropskimi pravnimi zahtevami, ali kakršnegakoli izkrivljanja konkurence na trgu ali v odnosih med državami članicami.

- (52) Portugalska tudi trdi, da bodo dejanska izplačila strankam FEI po tej zavezi minimalna, če bodo sploh izplačana. Portugalski organi menijo, da je zavarovalno kritje v višini 250 000 EUR ukrep za krepitev zaupanja v stranke FEI, ki pa v večini scenarijev sploh ne bo povzročilo dejanskih izplačil. V konzervativnem scenariju, ki temelji na predpostavki, da se vrednost sredstev FEI v naslednjih štirih letih še poslabša od vrednosti v oktobru 2009, Portugalska računa, da bi bilo najvišje izplačilo na stranko približno 68 000 EUR. V bolj ugodnih scenarijih pa izplačila sploh ne bi bilo.

5. PRIPOMBE OSTALIH ZAINTERESIRANIH STRANI

- (53) Na podlagi člena 6 Odločbe Komisije z dne 10. novembra 2009 o začetku formalnega postopka preiskave je Komisija 6. aprila 2010 prejela pripombe ustrežno identificiranih tretjih strani, ki so želele ostati anonimne. Zainteresirane strani so v svojih pripombah o začetku formalnega postopka preiskave poudarile, da ni bil spoštovan noben pogoj, pod katerim je bila izdana državna garancija za posojilo (trajanje največ šest mesecev in predložitev načrta za prestrukturiranje). Zato je glede na predložene pripombe pomoč nezakonita

in Komisija bi morala Portugalski odrediti, naj prekine garancijo. Poleg tega 450 milijonov EUR ni bilo porabljenih ta prestrukturiranje banke, ampak za poplačilo nekaterih strank banke BPP, vsi drugi pa so bili oškodovani.

6. OCENA

6.1 Opredelitev ukrepov kot državne pomoči

- (54) V členu 107(1) PDEU je določeno:

„Razen če ta pogodba ne določa drugače, je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva z notranjim trgov, kolikor škodi trgovini med državami članicami.“

- (55) Člen 107(1) PDEU se lahko uporablja, če se ukrep pomoči, za katerega je odgovorna država, dodeli iz državnih sredstev, prizadene trgovino med državami članicami in izkrivlja konkurenco na notranjem trgu z dajanjem selektivne gospodarske prednosti posameznim podjetjem.

6.1.1 Državna garancija za posojilo v višini 450 milijonov EUR

- (56) Komisija opozarja, da je že v Odločbi o pomoči za reševanje z dne 13. marca 2009 ugotovila, da državna garancija pomeni državno pomoč⁽¹⁵⁾. Ukrep se financira iz državnih sredstev, ker vključuje državno garancijo, ki jo je odobrila Portugalska. Povračilo portugalske države bančnemu konzorciju z dne 13. maja 2010 (glej uvodno izjavo 42 zgoraj) jasno dokazuje, da so bila vključena državna sredstva.

- (57) Kot je bilo že ugotovljeno v Odločbi o pomoči za reševanje z dne 13. marca 2009⁽¹⁶⁾, je garancija banki BPP omogočila za posojilo pridobiti boljše finančne pogoje kot so običajno na voljo na trgu za gospodarske družbe v podobnih okoliščinah in kot so priznali portugalski organi je zelo majhna verjetnost, da bi bila taka posojila sploh na voljo. V tej zvezi je v Odločbi o pomoči za reševanje že navedeno, da je bila pristojbina v višini 20 baznih točk bistveno nižja od ravni, ki je rezultat uporabe priporočila Evropske centralne banke z dne 20. oktobra 2008. Kljub visoki ravni zavarovanja je Komisija ugotovila, da je bilo povračilo za državno garancijo znatno nižje, kot bi se na splošno štelo za ustrezno za banke v težavah. Povračilo se je štelo kot primerno samo v fazi reševanja pod pogojem, da se do 5. junija 2009 predloži načrt za prestrukturiranje.

⁽¹⁵⁾ Uvodne izjave 21 do 24 Odločbe.

⁽¹⁶⁾ Uvodne izjave 34, 38 in 39.

(58) Za razliko od drugih bank, ki niso bile deležne državne garancije za posojila, je banka BPP imela gospodarsko prednost, ker je bila pristojbina, zaračunana za državno garancijo, očitno pod tržno ravnjo.

(59) Trditve portugalskih organov, da banka BPP po 1. decembru 2008 ni poslovala na trgu, ni mogoče sprejeti. Glede na to, da je Banka Portugalske banki BPP bančno dovoljenje odvzela šele 15. aprila 2010, bi banka BPP lahko v zelo kratkem času vstopila ali ponovno vstopila na trg. Načrti za sanacijo banke BPP, predloženi od decembra 2008 do aprila 2009, kažejo možnost, da bi banka zaradi sanacijskega ukrepa lahko nadaljevala z opravljanem gospodarske dejavnosti. Zaradi dejavnosti in položaja banke BPP na nacionalnih in mednarodnih finančnih trgih ta prednost lahko vpliva na konkurenco in trgovino med državami članicami v smislu člena 107(1) PDEU. Banka BPP je šele od 15. aprila 2010, ko ji je bilo odvzeto bančno dovoljenje, izgubila zmožnost ponovnega vstopa na trg in s tem možnost izkrivljanja konkurence in vpliva na trgovino med državami članicami.

(60) Na podlagi zgoraj navedenega Komisija ugotavlja, da je državna garancija banki BPP zagotovila gospodarsko donosa in se odločile, da se pridružijo FEI. Brez rešitve, ki jo je izvedla Portugalska, stranke FEI lahko ne bi dobile povračila ali pa bi bil znesek povračila nižji kot na podlagi garancije. Po lastni oceni Portugalske je verjetno, da je donos za stranke FEI zaradi garancije večji. Zato so stranke FEI zaradi ukrepa imele prednost.

6.1.2 Garancija v višini 250 000 EUR za stranke FEI

(61) Kakor je opisano zgoraj, so upravičenci do tega ukrepa stranke banke BPP, ki so vlagale v produkte absolutnega donosa in se odločile, da se pridružijo FEI. Brez rešitve, ki jo je izvedla Portugalska, stranke FEI lahko ne bi dobile povračila ali pa bi bil znesek povračila nižji kot na podlagi garancije. Po lastni oceni Portugalske je verjetno, da je donos za stranke FEI zaradi garancije večji. Zato so stranke FEI zaradi ukrepa imele prednost.

(62) Vendar deponiranje sredstev ne pomeni nujno gospodarske dejavnosti v smislu pravil glede državne pomoči in po ugotovitvah Portugalske je večina udeležencev FEI posameznikov, ki niso podjetja. Kolikor pa zneski FEI, ki jih krije državna garancija, zagotavljajo prednost podjetjem, so lahko državna pomoč.

(63) Vendar številke, ki jih je posredovala Portugalska, jasno kažejo, da bodo izplačila države v naslednjih treh letih

precej nižja od praga *de minimis* v višini 200 000 EUR⁽¹⁷⁾, ko se upoštevajo kritja, ki ga zagotavlja odškodninski sistem za vlagatelje in sklad zajamčenih vlog ter verjetna vrednost, ki jo bodo vlagatelji ob preudarnih predpostavkah izterjali od finančnega premoženja za zavarovanje.

6.2 Združljivost na podlagi člena 107(3) PDEU

6.2.1 Državna garancija za posojilo v višini 450 milijonov EUR

(64) Portugalska trdi, da je element pomoči treba oceniti na podlagi člena 107(3)(b) PDEU, ki Komisiji omogoča, da razglasi pomoč za združljivo z notranjim trgom, če je namenjena odpravljanje „resne motnje v gospodarstvu države članice“. Komisija opozarja, da je Splošno sodišče poudarilo, da je treba člen 107(3)(b) PDEU uporabljati omejeno in da mora obravnavati motnje v celotnem gospodarstvu države članice⁽¹⁸⁾.

(65) Komisija je že potrdila, da trenutna svetovna finančna kriza lahko povzroči resne motnje v gospodarstvu države članice in da se lahko šteje, da so ukrepi v podporo bankam primerni za odpravljanje te motnje. Ta ocena je bila potrjena v Sporočilu o bančništvu⁽¹⁹⁾, Sporočilu o dokapitalizaciji⁽²⁰⁾, Sporočilu o oslavljenih sredstvih⁽²¹⁾ in Sporočilu o prestrukturiranju⁽²²⁾, ki jih je sprejela Komisija. Člen 107(3)(b) PDEU je zato lahko pravna podlaga za ukrepe pomoči, sprejete za reševanje te sistemske krize. Kar natančneje zadeva portugalsko gospodarstvo, pa je bila to tudi ustrezna pravna podlaga za različne odločitve Komisije o odobritvi ukrepov, ki so jih portugalski organi sprejeli za boj proti finančni krizi,

⁽¹⁷⁾ Uredba Komisije (ES) št. 1998/2006 z dne 15. decembra 2006 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe pri pomoči *de minimis* (UL L 379, 28.12.2006, str. 5).

⁽¹⁸⁾ V zvezi z načeli glej združeni zadevi T-132/96 in T-143/96 *Freistaat Sachsen in Volkswagen AG proti Komisiji* (Recueil 1999, str. II-3663, točka 167), ki jima sledi Odločba Komisije z dne 20. maja 1998 v zadevi C 47/1996, *Crédit Lyonnais* (UL L 221, 8.8.1998, str. 28, odstavek 10.1), Odločba Komisije z dne 18. februarja 2004 v zadevi C 28/2002 *Bankgesellschaft Berlin* (UL L 116, 4.5.2005, str. 1, uvodna izjava 153 in naslednje uvodne izjave) in Odločba Komisije z dne 27. junija 2007 v zadevi C 50/06 *BAWAG* (UL L 83, 26.3.2008, str. 7, uvodna izjava 166). Glej tudi Odločbo Komisije z dne 5. decembra 2007 v zadevi NN 70/07, *Northern Rock* (UL C 43, 16.2.2008, str. 1), Odločbo Komisije z dne 30. aprila 2008 v zadevi NN 25/08 *Pomoč za reševanje WestLB* (UL C 189, 26.7.2008, str. 3) in Odločbo Komisije z dne 4. junija 2008 v zadevi C 9/08 *SachsenLB* (UL L 104, 24.4.2009, str. 34).

⁽¹⁹⁾ Sporočilo o uporabi pravil o državni pomoči za ukrepe v zvezi s finančnimi institucijami v okviru trenutne svetovne finančne krize (UL C 270, 25.10.2008, str. 8).

⁽²⁰⁾ Sporočilo Komisije – Dokapitalizacija finančnih institucij v trenutni finančni krizi: omejitev pomoči na najmanjšo potrebno in zaščitni ukrepi za preprečevanje neupravičenega izkrivljanja konkurence (UL C 10, 15.1.2009, str. 2).

⁽²¹⁾ Sporočilo Komisije o obravnavanju oslavljenih sredstev v bančnem sektorju Skupnosti (UL C 72, 26.3.2009, str. 1).

⁽²²⁾ Sporočilo Komisije o ponovni vzpostavitvi uspešnega poslovanja in oceni ukrepov prestrukturiranja v finančnem sektorju v sedanji krizi na podlagi pravil o državni pomoči (UL C 195, 19.8.2009, str. 9).

zlasti odobritev portugalske sheme dokapitalizacije in podaljšanje te sheme, zadnja taka odločitev je bila sprejeta marca 2010 ⁽²³⁾.

- (66) Glede obravnavanega primera Komisija ugotavlja tudi, da je bila v njeni Odločbi o pomoči za reševanje ocenjena uporabnost člena 107(3)(b) PDEU in ugotovljeno je bilo, da se uporablja, ker bi neizpolnjevanje finančnih obveznosti banke BPP lahko negativno vplivalo na celoten portugalski finančni sistem (glede uvodne izjave 33 do 45 Odločbe o pomoči za reševanje).
- (67) Portugalska kljub večkratnim zaprosilom in odredbi o predložitvi podatkov, kakor je opisano v odstavkih 30 do 32 zgoraj, ni predložila načrta za prestrukturiranje in je dvakrat podaljšala garancijo, ne da bi o tem predhodno obvestila Komisijo in pridobila njeno odobritev.
- (68) Trditev portugalskih organov, da je Komisija vedela, da se na podlagi pogodbe garancija lahko zagotovi za dve leti in da ni bilo bistvenih sprememb državne garancije, ni mogoče sprejeti. Odločba o pomoči za reševanje je povezovala odobritev državne garancije s tem, da bodo portugalski organi izpolnili svojo zavezo v šestih mesecih predložiti načrt za prestrukturiranje. Portugalski organi te zaveze niso izpolnili.
- (69) Obstoje v pogodbi določenega podaljšanja državne garancije, ki temelji na odločitvi bančnega konzorcija in banke BPP, ne more Portugalske odvezati natančnih in izrecno določenih obveznosti, ki izhajajo iz zaveze, dane Komisiji in na katerih je temeljila Odločba o pomoči za reševanje, ali obveznosti po členu 108(3) PDEU.
- (70) Stališče Portugalske glede obveznosti predložiti načrt za prestrukturiranje, ki trdi, da je bila njena edina dolžnost Komisiji poslati načrt za prestrukturiranje, ni mogoče sprejeti z vidika zavez, na katerih je temeljila Odločba o pomoči za reševanje. Vsekakor je dejstvo, da načrt za prestrukturiranje ni bil predložen v časovnem obdobju, predpisanem v Odločbi o pomoči za reševanje in zato podlaga, na kateri je bila izdana odobritev, ni bila izpolnjena.

⁽²³⁾ Glej odobritev Sheme dokapitalizacije kreditnih institucij na Portugalskem, Odločba Komisije z dne 20. maja 2009 v zadevi N 556/08 (UL C 152, 7.7.2009, str. 4, zlasti uvodne izjave 65 do 67) in njeno podaljšanje v Odločbi Komisije z dne 17. marca 2010, v zadevi N 80/10 (UL C 119, 7.5.2010, str. 2).

(71) Iz navedenega izhaja, da je bila višine garancije nižja od ravni, ki se običajno zahteva na podlagi Sporočila o bančništvu, da se šteje kot združljiva pomoč in da je Komisija višino v Odločbi o pomoči za reševanje odobrila samo na podlagi zaveze Portugalske, da bo predložila načrt za prestrukturiranje ali načrt za likvidacijo, ki bo ustrezno zmanjšal izkrivljanje konkurence. Ker do 5. junija 2009 tak načrt ni bil predložen, Komisija ugotavlja, da garancija, ki jo je Portugalska zagotovila 5. decembra 2008 in njeno podaljšanje po 5. juniju 2009, nista združljiva z notranjim trgov.

(72) Čeprav Portugalska ni predložila načrta za prestrukturiranje banke BPP, so portugalski organi posredovali informacije, ki dokazujejo, da se bo likvidacijski postopek, ki se je začel 15. aprila 2010 z odvzemom bančnega dovoljenja, zaključil z likvidacijo banke. Poleg tega delničarji banke BPP ne bodo dobili nobene odškodnine, razen morebitnih zneskov, ki izvirajo iz likvidacijskega postopka samega. Komisija na podlagi teh informacij meni, da v prihodnje v zvezi z banko BPP ne bo nevarnosti izkrivljanja konkurence. Ta ugotovitev pa ne odpravlja nezdržljivosti ukrepa, ki ga je Portugalska odobrila za obdobje od 5. decembra 2008 do 15. aprila 2010.

Znesek pomoči

- (73) Komisija je zaradi določitve tržne cene obresti za posojilo svojo oceno naredila na podlagi Sporočila Komisije o spremembi metode določanja referenčnih obrestnih mer in diskontnih stopenj ⁽²⁴⁾. Komisija določi referenčne obrestne mere, ki bi morale odražati povprečno višino obrestnih mer, ki na trgu veljajo za srednjeročna in dolgoročna posojila z običajnimi zavarovanji. Ta referenčna obrestna mera je najnižja obrestna mera, ki se jo v posebej tveganih primerih (npr. podjetja v težavah) ali kjer ni zagotovljeno zavarovanje, ki ga običajno zahtevajo banke, lahko zviša. V izjemnih okoliščinah je lahko element pomoči garancije celo enak znesku, ki ga dejansko krije navedena garancija.
- (74) Garancija je banki BPP omogočila pridobitev boljših finančnih pogojev za posojilo, kot so običajno na voljo na finančnih trgih. Komisija meni, da se element pomoči garancije lahko izračuna kot razlika med obrestno mero, ki bi jo banka BPP morala plačati pod tržnimi pogoji, t. j. brez garancije, in obrestno mero, ki je bila dejansko določena za posojilo z garancijo. Lahko se šteje, da ta razlika ustreza premiji, ki bi jo za te garancije zahteval tržno usmerjeni porok.

⁽²⁴⁾ UL C 14, 19.1.2008, str. 6.

(75) Komisija je zato mnenja, da bi morala banka BPP v obravnavanem primeru brez garancije plačati obrestno mero, ki bi ustrezala najmanj referenčni obrestni meri plus 400 baznih točk, ker je bilo podjetje v težavah, ki zagotavlja visoko raven zavarovanja. Komisija meni, da je zaradi visokega zavarovanja posojila (glej uvodno izjavo 17) razmik 400 baznih točk ustrezen, ker je povečal verjetnost, da bo posojilodajalec lahko izterjal vsaj del posojila kljub zelo težkemu položaju banke BPP. Element pomoči garancije je tako sestavljen iz razlike med referenčno obrestno mero plus 400 baznih točk in obrestno mero, ki je bila določena za posojilo z garancijo (t. j. EURIBOR + 100 baznih točk), po odbitku cene, ki je bila dejansko plačana za garancijo, t. j. 20 baznih točk.

(76) Pri tem Komisija ugotavlja tudi, da je Portugalska navedla, da je že vložila zahtevke, ki so potrebni za izvajanje privilegiranih in prednostnih pravic nad zavarovanjem, ki jih ima nad banko BPP in da bo s tem nadaljevala, dokler ne bo izterjan celoten znesek posojila⁽²⁵⁾. Komisija meni, da je Portugalska to dolžna storiti zaradi izvajanja določb garancijske pogodbe; kakršnokoli neizvajanje pravic nad zavarovanjem z namenom izterjave celotnega zneska posojila bi pomenilo državno pomoč v korist banke BPP.

6.3 Uporaba posojila v višini 450 milijonov EUR s strani banke BPP

(77) Zainteresirana tretja stran, ki je predložila svoje pripombe v zvezi z odločitvijo Komisije o začetku formalnega postopka preiskave, trdi, da posojilo v višini 450 milijonov EUR ni bilo porabljeno za prestrukturiranje banke BPP, ampak za poplačilo nekaterih strank banke BPP, vsi drugi pa so bili oškodovani. Komisija je od portugalskih organov prejela podatke, ki kažejo, da je bilo posojilo uporabljeno za poplačilo upnikov, katerih posojila so zapadla ali pa so se njihove kreditne linije iztekale in so se odločili, da posojil ali kreditnih linij ne bodo podaljšali. Komisija ni našla trdnih dokazov, ki bi podkrepili te trditve zainteresirane tretje strani.

7. SKLEPNE UGOTOVITVE

(78) Glede na navedeno Komisija ugotavlja, da državna garancija, prenesena na banko BPP, pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, ki se ne more šteti za združljivo notranjim trgov.

8. VRAČILO

(79) V členu 14(1) Uredbe (ES) št. 659/1999 je določeno, da če se v primerih nezakonite pomoči sprejmejo negativne odločbe, Komisija odloči, da mora zadevna država članica

sprejeti vse potrebne ukrepe, da upravičenec vrne pomoč. Vrniti je treba le pomoč, ki ni združljiva z notranjim trgov.

(80) Namen vračila je ponovno vzpostaviti stanje pred dodelitvijo pomoči. To je vzpostavljeno, ko banka BPP vrne nezdružljivo pomoč in s tem izgubi prednost, ki jo je imela pred svojimi konkurenčnimi ponudniki. Znesek, ki ga je treba izterjati, mora biti tak, da se odpravi gospodarska prednost banke BPP.

(81) Ob upoštevanju točke 3.1 Obvestila Komisije o uporabi členov 87 in 88 pogodbe ES za državno pomoč v obliki poroštev („Obvestilo Komisije o poroštevih“)⁽²⁶⁾, je pri posamezni državni pomoči treba element pomoči oceniti s sklicevanjem na pogoje porošstva in posojila. Komisija glede na resne finančne težave banke BPP ob dodelitvi garancije meni, da je obstajalo zelo malo možnosti, da bi lahko podjetje pridobilo bančno posojilo na trgu brez posredovanja države.

(82) Če za povračilo državne garancije ni mogoče določiti ustrezne tržne cene, je za natančno določitev zneska pomoči treba opredeliti ustrezno merilo. Kakor je določeno v prvi alineji točke 3.2 Obvestila Komisije o poroštevih, se „gotovinski ekvivalent dotacije“ porošstva za posojila v določenem letu lahko izračuna na enak način kot ekvivalent dotacije ugodnega posojila. To pomeni, da se znesek pomoči lahko izračuna kot razlika med teoretično tržno obrestno mero ter obrestno mero, pridobljeno z državnim poroštvom, potem ko se odštejejo morebiti plačane premije.

(83) Ob upoštevanju finančnih težav banke BPP in zagotovitvenega zavarovanja bi v obravnavanem primeru banka BPP morala posojilo plačati v skladu s tržnimi pogoji, tj. brez garancije, referenčno obrestno mero plus premijo za tveganje v višini 400 baznih točk. Zato je treba znesek pomoči izračunati kot razliko med to teoretično tržno mero in dejansko obrestno mero posojila z garancijo (tj. EURIBOR + 100 baznih točk), po odbitku cene, ki je bila dejansko plačana za garancijo, tj. 20 baznih točk.

(84) Po trditvah portugalskih organov je glede celotnega zneska posojila portugalska država že sprejela vse ukrepe, potrebne za izvajanje njenih privilegiranih in prednostnih pravic nad zavarovanjem, ki ga ima iz banke BPP (njegova ocenjena vrednost je znatno višja od vrednosti posojila)⁽²⁷⁾. Komisija predvideva, da bo portugalska država še naprej izvajala te pravice in, kot je sama navedla v odgovoru z dne 15. junija 2010⁽²⁸⁾, v času likvidacijskega postopka pridobila celoten znesek posojila.

⁽²⁶⁾ UL C 155, 20.6.2008, str. 10.

⁽²⁷⁾ Glej stran 8 odgovora portugalskih organov z dne 15. junija 2010.

⁽²⁸⁾ Glej stran 13.

⁽²⁵⁾ Glej strani 8 in 13 odgovora z dne 15. junija 2010.

- (85) Treba je izterjati znesek iz člena 83, skupaj z obrestmi, ki so dejansko obračunane za ta znesek od datuma, ko je bila pomoč dana na razpolago upravičencu (5. december 2008), do datuma vračila. Navedene obresti ne morejo biti manjše od izračuna v skladu s členom 9 Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004 z dne 21. aprila 2004 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 ⁽²⁹⁾ –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Državna pomoč vključena v garancijo, ki jo je Portugalska nezakonito dodelila za posojilo v višini 450 milijonov EUR v korist Banco Privado Português in s tem kršila člen 108(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije, je nezdružljiva z notranjim trgov.

Člen 2

1. Portugalska od upravičenca izterja pomoč iz člena 1.
2. Zneskom, ki jih je treba vrniti, se pripišejo obresti za obdobje od datuma, ko jih je upravičenec dobil na voljo, do dejanskega vračila.
3. Obresti se izračunajo z obrestnoobrestnim računom v skladu s poglavjem V Uredbe (ES) št. 794/2004.

Člen 3

1. Vračilo pomoči iz člena 1 je takojšnje in učinkovito.
2. Portugalska zagotovi, da se ta sklep izvede v štirih mesecih po tem, ko je bila o njem uradno obveščena.

Člen 4

1. Portugalska v dveh mesecih po tem, ko je bila uradno obveščena o tem sklepu, Komisiji predloži naslednje informacije:

- (a) skupni znesek (glavnico in obresti), ki ga je treba izterjati od upravičenca;
- (b) podroben opis že sprejetih in načrtovanih ukrepov za uskladitev s tem sklepom in
- (c) dokumente, ki dokazujejo, da je portugalska država v okviru garancije izvedla svoje privilegirane in prednostne pravice nad zavarovanjem, ki ga je ponudila Banco Privado Português.

2. Portugalska Komisijo obvešča o napredku v zvezi s sprejetimi nacionalnimi ukrepi za izvajanje tega sklepa, dokler se vračanje pomoči iz člena 1 ne konča. Na zahtevo Komisije takoj predloži informacije o že sprejetih in načrtovanih ukrepih za uskladitev s tem sklepom. Predloži tudi podrobne informacije o zneskih pomoči in obrestih, ki jih je upravičenec že vrnil.

Člen 5

Ta sklep je naslovljen na Portugalsko republiko.

V Bruslju, 20. julija 2010

Za Komisijo

Joaquín ALMUNIA

Podpredsednik

⁽²⁹⁾ UL L 140, 30.4.2004, str. 1.